
Ομιλία της Ειρήνης Λαμπρόκη

Ευρωβουλευτού του «ΠΑΣΟΚ»

Το Μάρτη του 1994 ο Σύνδεσμος για τα Δικαιώματα της Γυναίκας είχε οργανώσει ένα στρογγυλό τραπέζι ενόψει των ευρωεκλογών, με στόχο, όπως εύστοχα το είχε τότε εκφράσει η κ. Μαραγκοπούλου, «το 1994 να γίνει σταθμός για την ουσιαστική ισότητα, αρχίζοντας από τις ευρωεκλογές».

Η ευαισθητοποίηση και κινηματοποίηση των γυναικών αποτέλεσε, τουλάχιστον για το ΠΑΣΟΚ, ισχυρή πίεση, με αποτέλεσμα στους δέκα εκλεγέντες οι τρεις να είναι γυναίκες, και συνολικά να εκλεγούν πέντε γυναίκες στους εικοσιπέντε Έλληνες ευρωβουλευτές, δηλαδή ένα ποσοστό 20%.

Κατά τη διάρκεια της ενδιαφέρουσας αυτής συζήτησης του 1994 είχαμε προσδιορίσει τη συμμετοχή των γυναικών στα κέντρα εξουσίας ως:

- α) ανθρώπινο δικαίωμα
- β) ουσιαστικό παράγοντα εμβάθυνσης της δημοκρατίας
- γ) αξιοποίηση του ανθρωπίνου δυναμικού
- δ) *sine qua non* παράγοντα για την αποτελεσματική προώθηση λύσεων των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες ως κοινωνική ομάδα και
- ε) συμβολή στην αλλαγή του ύφους και ήθους άσκησης της εξουσίας.

Αυτά τα πέντε σημεία αποτελούσαν κοινές διαπιστώσεις, όπως κοινή ήταν και η πεποίθηση ότι έπρεπε να ασκηθεί ισχυρή πίεση στα πολιτικά κόμματα, για να καταρτισθούν αντιπροσωπευτικότερα ψηφοδέλτια σε εθνικό επίπεδο.

Η ίδια βέβαια πίεση ασκήθηκε και στις υπόλοιπες έντεκα τότε χώρες. Το αποτέλεσμα, χωρίς να είναι το απολύτως επιθυμητό, δημιουργεί όμως αισιοδοξία.

Μετά την ένταξη και των τριών νέων χωρών, Αυστρίας, Σουηδίας, Φινλανδίας, σε 626 μέλη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, οι 168 είναι γυναίκες, δηλαδή ποσοστό 27,27%.

Στη σοσιαλιστική ομάδα το ποσοστό των γυναικών ανέρχεται σε 31,7% (68/214).

Στην ομάδα του λαϊκού κόμματος το ποσοστό ανέρχεται σε 21,9%.

Στην ομάδα των φιλελευθέρων το ποσοστό ανέρχεται σε 31%.

Στην UPE το ποσοστό ανέρχεται σε 26,5%.

Στην ενωμένη αριστερά ανέρχεται σε 29,4%.

Στην ομάδα των πρασίνων το ποσοστό ανέρχεται σε 44,4%.

Στην ARE το ποσοστό ανέρχεται σε 28,6%.

Στους μη εγγεγραμμένους το ποσοστό ανέρχεται σε 18%.

Στο 15μελές προεδρείο το ποσοστό είναι 20%.

Τρεις πολιτικές ομάδες είχαν εκλέξει γυναίκα αρχηγό, και στη σοσιαλιστική ομάδα το 40,95% των μελών του Bureau που έχουν δικαίωμα ψήφου είναι γυναίκες. Ειδικότερα, στη σοσιαλιστική ομάδα, τις δύο από τις τρεις πολιτικές θέσεις, του προέδρου και του ταμιά, τις κατέχουν γυναίκες.

Ως μέλος της Εθνικής Βουλής τα χρόνια 1977-1989, όταν η συμμετοχή των γυναικών ήταν ασήμαντη, πολλές φορές αισθάνθηκα ότι ήμουν αντικείμενο παρατήρησης από το ανδροκρατούμενο περιβάλλον. Περιμένα να με αφομοιώσουν ή να με απορρίψουν.

Στην Ευρωβουλή, αντίθετα, η παρουσία ικανού αριθμού γυναικών μελών λειτούργησε ευεργετικά για όλες μας, απελευθερώνοντας δημιουργικές δυνάμεις, και κυρίως μας επέτρεψε, σε μεγάλο βαθμό, να κατευθύνουμε τη συζήτηση για το μέλλον της Ε.Ε.

Αν μελετήσει κανείς προσεκτικά τη Συνθήκη του Μάαστριχτ και τη Συνθήκη του Άμστερνταμ, θα διαπιστώσει ουσιαστικές διαφορές. Βεβαίως, η Συνθήκη του Μάαστριχτ εκφράζει κύρια ένα συντηρητικό συσχετισμό πολιτικών δυνάμεων, σε συνδυασμό με πιο ανδροκρατούμενο κοινοβούλιο. Αντίθετα, η Συνθήκη του Άμστερνταμ, αποτέλεσμα προοδευτικών πολιτικών συσχετισμών σε συνδυασμό με ένα αντιπροσωπευτικότερο Ε.Κ., έχει συμπεριλάβει νέους τίτλους, που δίνουν νέα διάσταση στην Ε.Ε. Απασχόληση, ανεργία, ισότητα των δύο φύλων, μετανάστευση, ασφάλεια των πολιτών, περιβάλλον, ρατσισμός, κοινωνικές ανασυνθέσεις, αποτέλεσαν μερικά από τα σημεία αναφοράς και πίεσης των γυναικών μελών του Ε.Κ., και πολλά σημεία έχουν συμπεριληφθεί στη Συνθήκη του Άμστερνταμ.

Σε διεθνές επίπεδο, καθώς ο 20ός αιώνας τελειώνει, πολλές φορές έχω την αίσθηση ότι ο 21ος αιώνας, μέσα

από τα νέα δεδομένα της παγκοσμιοποίησης της οικονομίας, την τεχνολογική εξέλιξη, τα κοινωνικά αδιέξοδα, τους θρησκευτικούς φανατισμούς, τις τοπικές ή περιφερειακές ένοπλες συγκρούσεις, θα φέρει τη γυναίκα αντιμετώπιση με νέες προκλήσεις και διλήμματα.

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, το ερώτημα για ποια Ε.Ε. παλεύουμε είναι ακόμα ανοικτό. Η συζήτηση για διεύρυνση της Ε.Ε. με τις χώρες της Κεντρικής Ευρώπης, την Κύπρο και τη Μάλτα μόλις ξεκίνησε, και θα απαιτηθεί νέα τροποποίηση των συνθηκών. Πιστεύω ότι οι γυναίκες των 15 κρατών μελών θα πρέπει να αντιπροσωπευθούν δυναμικά στο νέο Ε.Κ. Και επειδή φοβάμαι ότι τα πολιτικά κόμματα, όταν έρθει η ώρα να περάσουν από τα όμορφα προεκλογικά λόγια στην πράξη, κάνουν ό,τι μπορούν, για

να ψαλιδίσουν τη γυναικεία συμμετοχή, χρειάζεται συντονισμένη προσπάθεια από τις γυναικείες οργανώσεις και τα γυναικεία στελέχη των κομμάτων, ώστε στο Ε.Κ. που θα προέλθει από τις εκλογές του Ιουνίου να έχει αντιπροσωπευτικότερη συμμετοχή των γυναικών. Η Ευρώπη των 20 εκατομμυρίων ανδρών, των 50 εκατομμυρίων φτωχών, του κοινωνικού αποκλεισμού, του ρατσισμού, της έλλειψης ουσιαστικής δημοκρατίας, της καταστροφής του περιβάλλοντος, των πολεμικών συγκρούσεων δεν είναι η Ευρώπη που θέλουμε.

Εμείς θέλουμε μια άλλη Ευρώπη. Την Ευρώπη της ειρήνης, της δημοκρατίας, της ισότητας, της ασφάλειας, της ευημερίας. Το εγχείρημα όμως αυτό είναι πολύ σοβαρό για να το αφήσουμε στα χέρια των ανδρών.

Παρέμβαση της Α. Γιωτοπούλου-Μαραγκοπούλου

Θέλω να σας αναγγείλω το πιο σπουδαίο γεγονός των τελευταίων ετών για την πρόοδο της γυναίκας, το οποίο είναι προχθεςινό. Η Επιτροπή της θέσης της Γυναίκας ψήφισε πρόσθετο πρωτόκολλο στη Διεθνή Σύμβαση για την εξάλειψη των διακρίσεων λόγω φύλου (CEDAW). Με το πρόσθετο αυτό πρωτόκολλο οι γυναίκες των χωρών που θα έχουν κυρώσει τη σύμβαση και το πρωτόκολλο

θα έχουν δικαίωμα προσφυγής, για να δικάζονται οι υποθέσεις των παραβιάσεων της ισότητας των φύλων όπως δικάζονται τώρα οι παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Συμβουλίου της Ευρώπης. Αυτό αποτελεί πρόοδο, σταθμό. (Βλ. παρακάτω σχετικό άρθρο).

Παρεμβάσεις εκπροσώπων των πολιτικών κομμάτων

Ακολουθούν χαρακτηριστικά αποσπάσματα από τις τοποθετήσεις των εκπροσώπων των κομμάτων

Έφη Μπέκου

Αν. Γραμματέας

του Τομέα Ισότητας του ΠΑΣΟΚ

Το ποσοστό που έχουμε σήμερα στους ευρωβουλευτές μας, που είναι 30% γυναίκες. 3 γυναίκες στους 10, είναι για μας κατ' αρχήν ικανοποιητικό. Και είμαστε υπερήφανες για την παρουσία των συγκεκριμένων γυναικών στο Ευρωκοινοβούλιο. Εμείς δεν θα πάμε πίσω από το στόχο των 3 γυναικών στους 10. Βεβαίως, μιλάμε για την εναλλασσόμενη λίστα, δηλαδή ουσιαστικά για το 50/50 και το σημερινό επίπεδο το θεωρούμε *minimum*.

Συμμετέχουμε ως τομέας γυναικών ΠΑΣΟΚ στον Πολιτικό Σύνδεσμο Γυναικών, που απαρτίζεται από τα γυναικεία τμήματα των κομμάτων και του Ελληνικού και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, και έχουμε προτείνει την εναλλασσόμενη λίστα στις ευρωεκλογές για όλα τα ελληνικά κόμματα. Έχουμε επίσης ανακοινώσει μια σειρά μέτρων και ενεργειών, για να εξασφαλίσουμε πρώτον μια

πολύ καλή παρουσία γυναικών στα ευρωψηφοδέλτια, και μετά να ανοίξουμε και τη συζήτηση για το ποιος είναι ο πολιτικός ρόλος των γυναικών στη νέου τύπου Ευρώπη, ως απάντηση στο ερώτημα για το ποια Ευρώπη θέλουμε. Έτσι λοιπόν θα έχουμε συνάντηση με πολιτικούς αρχηγούς κομμάτων, για να προτείνουμε την εναλλασσόμενη λίστα, και ακόμη μια ενημερωτική καμπάνια και προεκλογική εκστρατεία και ομπρέλα σε κεντρικό σημείο της Αθήνας, όπου μπορούν και γυναικείες οργανώσεις να προβάλλουν τη δραστηριότητά τους γύρω από τα ζητήματα της ισότητας, και δημόσιες συζητήσεις, και φυλλάδια και άλλο έντυπο υλικό. Και υπάρχει και σκέψη να απλώσουμε τη δουλειά μας αυτή και στην περιφέρεια, εν όψει των ευρωεκλογών.

Πόπη Φουντουκίδου

Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας

Ξέρω ότι περιμένετε ν'ακούσετε πόσες, αριθμητικά, γυναίκες θα έχει η Ν. Δημοκρατία στο ευρωψηφοδέλτιο. Εκτιμώ ότι δεν έχουν ολοκληρωθεί οι διαδικασίες. Επομένως, ό,τι θα πω δεν είναι υπεύθυνο, αλλά σε επίπεδο αρχών. Μπορώ να σας διαβεβαιώσω ότι η ισόρροπη συμμετοχή ανδρών και γυναικών στο ευρωψηφοδέλτιο προσιδιάζει στην ιδεολογική πολιτική μας θέση και στάση. Γιατί ως κόμμα δημοκρατικό – άλλωστε εμείς καθιερώσαμε την ισότητα ανδρών και γυναικών στο Σύνταγμα του 75 – ενσωματώνουμε στην έννοια της δημοκρατίας, την έννοια της ισότητας δικαιωμάτων, υποχρεώσεων αλλά και ευκαιριών. Ως κόμμα κοινωνικό και λαϊκό υποστηρίζουμε την πρόσβαση όλων των ανθρώπων στην πρόοδο, στην ευημερία, στα δημόσια αγαθά, στα κέντρα εξουσίας. Ως κόμμα σύγχρονο προσβλέπουμε πραγματικά στην αξιοποίηση του γυναικείου δυναμικού ως πηγής

πλούτου, και δεχόμαστε ότι η πολιτισμική στάθμη μιας κοινωνίας προσδιορίζεται από τη θέση των γυναικών σ'αυτήν. Και φυσικά, ως κατ' εξοχήν κόμμα ευρωπαϊκού προσανατολισμού, επιθυμούμε την αξιοποίηση των γυναικών τόσο στο ευρωπαϊκό όσο και στο τοπικό κοινοβούλιο. Άλλωστε, έχουμε καθιερώσει καταστατικά τη συμμετοχή τους κατά 20% σε όλα τα κομματικά μας όργανα. Αυτό σημαίνει ότι υπάρχει διάθεση αξιοποίησης γυναικών, η διάθεση να δώσουμε την ευκαιρία σε πολλές άξιες γυναίκες να αναδειχθούν.

Επιβάλλεται να βρούμε γυναίκες εξ ίσου ικανές με τους άνδρες, που θα μας εκπροσωπήσουν και για λόγους διαφύλαξης του κύρους μας και δικαίωσης των αγώνων μας. Δεν θέλουμε τις μέτριες γυναίκες, θέλουμε τις εξ ίσου ικανές με τους άνδρες στα ευρωψηφοδέλτια. Αυτή είναι η θέση της Ν. Δημοκρατίας.

Λουκία Κουτσιλαίου

Εκπρόσωπος του ΚΚΕ

Το ΚΚΕ δεν είναι αντίθετο σε κοινές προσπάθειες που προωθούν τα προβλήματα των γυναικών. Δεν αρκεί όμως μια οποιαδήποτε ανάδειξη γυναικών, αλλά η ανάδειξη εκείνων των γυναικών που παλεύουν καθημερινά για τα δικαιώματά μας. Γυναίκες που θα έρχονται σε αντίθεση με τις πολιτικές εκείνες που υπονομεύουν τα συμφέροντά μας. Γυναίκες που βιώνουν τη διπλή και τριπλή εκμετάλλευση. Γεγονός είναι η ανισότιμη θέση των γυναικών στην καπιταλιστική κοινωνία. Όμως μπορούν και πρέπει να παρθούν μέτρα που ν' ανακουφίζουν τις γυναίκες από τα βάρη που επωμίζονται, λόγω των κοινωνικών συνθηκών

που ζουν και των βιολογικών ιδιαιτεροτήτων που έχουν.

Χρειάζονται να παρθούν μέτρα που να αίρουν τις συνθήκες που εμποδίζουν τη μαζική συμμετοχή των γυναικών στα Κέντρα Λήψης Αποφάσεων.

Αυτό συνιστά μια οικονομική και κοινωνική πολιτική ενίσχυσης του θεσμού της οικογένειας, αντί της συρρίκνωσής του, με τη χρόνια λιτότητα και τα προγράμματα σύγκλισης. Χρειάζεται ενίσχυση και διασφάλιση σταθερής δουλειάς, αντί της αβέβαιης και κακοπληρωμένης μερικής απασχόλησης. Χρειάζεται ενίσχυση της κοινωνικής πολιτικής.

Πάνος Τριγιάζης

*Εκπρόσωπος του Συνασπισμού
της Αριστεράς και της Προόδου*

Η διεκδίκηση της ισότητας των φύλων δεν είναι τεχνοκρατικός στόχος. Και δεν είναι μόνο φεμινιστικός. Είναι πλέον υπόθεση όλης της κοινωνίας. Γιατί πολλά από τα σύγχρονα μεγάλα προβλήματα δεν μπορούν να λυθούν χωρίς τη συμμετοχή των γυναικών.

Ο Συνασπισμός έχει καλές επιδόσεις στα θέματα της ισότητας. Το κόμμα έχει υψηλό ποσοστό γυναικών (ένα στα τρία μέλη του είναι γυναίκες), και αυτό εκφράζεται και στα κεντρικά όργανα. Το ένα τρίτο των επί κεφαλής των τμημάτων του κόμματος είναι γυναίκες, τρεις στους δέκα βουλευτές μας στο εθνικό κοινοβούλιο είναι γυναίκες κ.λπ.

Αλλά έχουμε και μεις προβλήματα σε ό,τι αφορά την εφαρμογή αυτών που διακηρύσσουμε ως κόμμα. Και για παράδειγμα – δεν σας φέρνω καλή είδηση – κάναμε εσωκομματικές εκλογές τώρα για τις 7 πρώτες θέσεις της

λίστας, και από τους 7 που εκλέξαμε (τους υπόλοιπους θα τους ορίσουμε με βάση άλλες διαδικασίες, για να υπάρχει και περιφερειακή εκπροσώπηση) στην έκτη και στην έβδομη είναι γυναίκα. Αυτό αποτελεί ένα πισωγύρισμα σε σχέση με το 1994, που είχαμε στην τρίτη θέση γυναίκα, η οποία έχει ψηφιστεί από τα μέλη. Την εναλλασσόμενη λίστα, παρ' ότι είχε αρκετή υποστήριξη στο Συνασπισμό, δεν καταφέραμε να την περάσουμε, και στο θέμα του ψηφοδελτίου, σ'αυτή τη φάση τουλάχιστον, δεν έχουμε πετύχει το στόχο.

Ελπίζω ότι στην εικόνα του συνολικού 25μελούς ψηφοδελτίου θα έχουμε μια πολύ πιο βελτιωμένη εικόνα σε ό,τι αφορά τη συμμετοχή των γυναικών. Και βεβαίως θα συμπαρασταθούμε σε κάθε πρωτοβουλία που θα παρθεί προς αυτή την κατεύθυνση.

Σταυρούλα Αγγελίδου
Εμπρόσωπος του ΔΗ.Κ.ΚΙ

Εμείς θεωρούμε ότι οι γυναίκες έχουν τις ίδιες ευκαιρίες με τους άνδρες, αν αξίζουν να αναρριχηθούν και να πολιτευτούν. Η ποσόστωση εν μέρει, που έχει εφαρμοστεί σε πολιτικά κόμματα, μειώνει τις γυναίκες. Χάνουν ψήφους, αντί να παίρνουν. Γιατί μεταξύ των ανδρών κυριαρχεί «ε, καλά μην την ψηφίζετε αυτή, γιατί θα έχει σταυρούς, έχει την ποσόστωση, θα βγει. Ψηφίστε εμένα που κινδυνεύω».

Όσον αφορά τη λίστα, εάν θα είμαστε συνεπείς και αξιοπρεπείς στη στάση μας απέναντι στον ελληνικό λαό, για ποιο λόγο έχουμε το σταυρό στο εθνικό μας κοινο-

βούλιο; Το κυνήγι του σταυρού θέλει και αυτό χρήμα. Θέλει και αυτό τρόπο να βγεις μέσα από τα ΜΜΕ. Και εμείς, σαν δημοκρατικό κίνημα, επίσημα δεν συμμετέχουμε στον Πολιτικό Σύνδεσμο Γυναικών. Αυτό θέλω να τονίσω και να κάνω γνωστό.

Όσον αφορά το ευρωψηφοδέλτιο και την προώθησή του, και αυτό ανάλογα με τα κόμματα και το τί μεγάλη πρόσβαση έχουν στα ΜΜΕ θα κάνουν την προεκλογική τους καμπάνια εκ του ασφαλούς. Στο Ραδιοτηλεοπτικό Συμβούλιο το ΔΗΚΚΙ ακόμα δεν συμμετέχει. Το γνωρίζετε, έχει προσφύγει στο Συμβούλιο Επικρατείας.

Καίτη Κωσταβάρα

Ελληνικό Τμήμα

Ευρωπαϊκού Λόμπυ Γυναικών

Να χαιρετίσω κι εγώ την πρωτοβουλία του Συνδέσμου εκ μέρους του ελληνικού τμήματος του Ευρωπαϊκού Λόμπυ Γυναικών. Και το Λόμπυ προγραμματίζει μια σειρά εκδηλώσεων με προσπάθεια ενδυνάμωσης των αιτημάτων μας σχετικά με τις ευρωεκλογές, οι οποίες είναι οι τελευταίες του αιώνα μας, και γι'αυτό είναι και οι πιο σημαντικές. Διότι θα κλείσουν και θα ανοίξουν την καινούργια χιλιετία, όπου ελπίζουμε ότι οι γυναίκες θα αποκτήσουν, επί τέλους, τη θέση την οποία κατέκτησαν μεν, αλλά δεν κατοχύρωσαν. Αισθάνθηκα μεγάλη ικανοποίηση ακούγοντας εσάς, Κυρία Μαραγκοπούλου, να λέτε απόψε ότι ψηφίστηκε το πρωτόκολλο. Ήταν ένα μεγάλο μας αίτημα αυτό. Ελπίζω να μην ψηφίστηκε με όλες εκείνες τις παρενθέσεις που είχε.

Ελπίζοντας λοιπόν ότι θα συνεργαστούμε και για όλη αυτή την ιστορία των ευρωεκλογών, θα έλεγα, απαντώντας στη φίλη του ΔΗΚΚΙ, ότι και μεις περάσαμε από κείνο το στάδιο που ήμασταν κατά των ποσοστώσεων. Κατάλαβα όμως ότι, ως θετικό μέτρο δράσης, είναι απαραίτητο να ισχύσει. Και αν θέλετε, σε τούτες τις εκλογές ας προχωρήσουμε λίγο πιο πέρα. Ζητάμε εναλλασόμενη λίστα. Εκεί θα αποδειχθεί η δημοκρατικότητα των κομμάτων. Ένας άνδρας, μια γυναίκα. Εμείς λέγαμε: μια γυναίκα, ένας άνδρας. Δεν πειράζει. Συμβιβαζόμαστε. Ένας άνδρας, μια γυναίκα. Τότε θα μπορούσαμε να ελπίσουμε ότι θα κατακτήσει κάτι και θα έχει γίνει αποδεκτό το αίτημά μας. Διότι άμα δεν το πετύχουμε και αυτό, δυστυχώς θα έχουμε πάρα πολλά βήματα ακόμη να κάνουμε.

Έλσα Παπαδημητρίου

Βουλευτής Ν. Δημοκρατίας

Απαισιοδοξώ και διαφωνώ με τα κόμματα στα γυναικεία ζητήματα. Ως γυναίκα διεκδικώ το δικαίωμά μου σ'αυτή τη διαφορετική άποψη. Δεν είμαι λοιπόν αισιόδοξη ούτε γι'αυτές τις ευρωεκλογές, για τα κόμματα που έχουν δυνατότητα εκλογής ενός μεγάλου αριθμού.

Για το ΠΑΣΟΚ και τη Ν.Δημοκρατία πιστεύω ότι τα πράγματα θα έπρεπε να είναι 50/50. Έχουμε τη δυνατότητα να λάμψουν τα δύο κόμματα στο ευρωπαϊκό γίγνεσθαι. Και το σημαντικό είναι για το δικό μας τον αγώνα, όχι μόνο για τη σμίκρυνση του δημοκρατικού ελλείμματος, αλλά για την ενσωμάτωση της γυναικείας οπτικής γωνιάς σε όλες τις ευρωπαϊκές πολιτικές, για το mainstreaming, και κυρίως για την εμπέδωση της διαφορετικότητας στη γυναικεία συμμετοχή, να έχουμε άποψη και για το ποιες θα είναι οι γυναίκες ή τί είδους γυναίκες θα είναι.

Στη φίλη μου από το ΔΗΚΚΙ θα κάνω μια πρόταση, που μου έγινε εμένα εκείνα τα χρόνια που ήμουν εναντίον της ποσόστωσης. Θα της πω ότι ο γυναικείος αγώνας, και όλα τα απίθανα πράγματα που θα ανακαλύψετε μέσα σ'αυτόν τον αγώνα, ξεκινάει από κάτι πάρα πολύ απλό.

Και αυτό είναι η γνώση. Θα σας συμβούλευα λοιπόν να αποκτήσετε όλη αυτή τη γνώση που έχουμε αποκτήσει κι εμείς, και θα δείτε τότε πως ίσως θα έχετε καινούργια πράγματα να εισηγηθείτε στο κόμμα σας. Πιστεύω ότι υπάρχει μεγάλο περιθώριο απόκτησης γνώσης, και για σας και για μένα και για όλους μας.

Θα προτείνω κάτι για το mainstreaming: όλες οι οργανώσεις και οι γυναίκες του Κοινοβουλίου να απαιτήσουμε την ίδρυση ενός διακοινοβουλευτικού και διατομεακού διαμορφωτικού συνδέσμου, που να μπορέσει να περάσει τις άλλες πολιτικές. Οι μόνες πολιτικές που πέρασαν από γυναίκες στο Ευρωκοινοβούλιο και που γίναν εισηγήσεις στο Συμβούλιο Υπουργών και πιάσαν τόπο είναι οι του περιβάλλοντος. Και αυτό, επειδή υπάρχει ένα διακοινοβουλευτικό δίκτυο περιβάλλοντος. Τώρα φτιάχνουμε ένα διαπολιτιστικό δίκτυο, κι έτσι μπορούν γυναίκες, σε σημαντικό forum που είναι τα κοινοβούλια, να εισηγηθούν σε κυβερνήσεις, δηλαδή να κάνουν mainstreaming στις πολιτικές πολύ ευκολότερα. Διαφορετικά, πιστεύω ότι η Ευρώπη είναι πάρα πολύ πίσω στο mainstreaming.